

USNESENÍ

Okresní soud v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Denisou Kalfěrtovou dne 19. 5. 2021 ve věci obviněného **Pavel Wonka**, narozený 23. 1. 1953, zemřelý dne 26. 4. 1988, v trestní věci pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d) zákona č. 150/1969 Sb.,

takto:

Podle § 188 odst. 1, písm. c) tr. řádu, z důvodu uvedeného v ust. **§ 172 odst. 1 písm. b) tr. řádu** se trestní stíhání obviněného Pavla Wonky, narozeného 23.1.1953, zemřelého dne 26.4.1988, pro skutek, že v Liberci v NVÚ č. 2 v době od 17.8.1987 do 1.9.1987 jako odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody odmítl bezdůvodně nastoupit celkem 12 pracovních směn, kterým se měl dopustit přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d) zákona č. 150/1969 Sb., **zastavuje**, neboť skutek není trestným činem a není důvod k postoupení věci.

Odůvodnění:

1. Soud se věcí zabývá poté, co byla povolena obnova řízení usnesením Okresního soudu v Liberci č.j. 6 T 454/87-72 ze dne 5.11.2020. V původním řízení byla usnesením Okresního soudu v Liberci ze dne 28.4.1988 sp.zn. 6 T 454/87 bylo trestní stíhání obviněného podle § 11 odst. 1 písm. e) tr. řádu za použití § 314c odst. 1 písm. c) tr. řádu a § 172 odst. 1 písm. d) tr. řádu zastaveno, protože obviněný dne 26.4.1988 zemřel. Usnesení nabylo právní moci dne 6.5.1988. Toto usnesení bylo v rámci následné obnovy řízení soudem zrušeno s tím, že vyšly najevo nové skutečnosti, které by mohly odůvodnit pro obviněného příznivější rozhodnutí ve věci, byť by se mohlo jednat o příznivější důvod zastavení trestního stíhání. Právo na takové rozhodnutí se přiznává i zemřelému obviněnému. Je tak namístě ve věci znovu rozhodnout.
2. Okresní prokurátor podal dne 9.9.1987 k Okresnímu soudu v Liberci návrh na potrestání (čl. 37) na obviněného Pavla Wonku, nar. 23.1.1953, pro skutek, že v Liberci v NVÚ (Nápravně výchovném ústavu) č. 2 v době od 17.8.1987 do 1.9.1987 jako odsouzený ve výkonu trestu odnětí svobody odmítl bezdůvodně nastoupit celkem 12 pracovních směn, tedy, že mařil výkon rozhodnutí soudu tím, že v úmyslu vyhnout se plnění pracovních úkolů ve výkonu trestu odnětí svobody, soustavně a bez závažného důvodu odmítal vykonávat přidělenou práci, což bylo okresním prokurátorem kvalifikováno jako přečin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d) zák. č. 150/1969 Sb.
3. Soudem bylo ze spisu zjištěno, že obviněný byl zařazen do výkonu trestu v Nápravně výchovném ústavu (dále také „NVÚ“) v Liberci dne 13.8.1987. Vykonával zde trest odnětí svobody v trvání 21 měsíců z rozsudku Městského soudu v Praze sp.zn. 1 T 5/87 ze dne 26. května 1987, kterým byl odsouzen za trestné činy pobuřování podle § 100 odst. 1a tr. zákona, útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2 tr. zákona a dva útoky na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zákona. Dne 14.8.1987 byl zařazen na nástupní oddělení a zapojen do pracovního procesu tříděním vylisků skleněné bižuterie. Pracoval tři dny a ode dne 17.8.1987 práci odmítal s tím, že je politický vězeň, a proto nebude pracovat. V odmítání práce pokračoval v dnech 18.8 až 21.8.1987, 24.8. až 28.8.1987 a dne 31.8.1987 (čl. 34 p.v.). Za jednotlivá odmítnutí nástupu práce byl kázeňsky trestán 6x udělením 10 dnů uzavřeného oddělení v mimopracovní době, 1x 2 dnů celodenního uzavřeného oddělení, 1x snížení kapesného o 75% na 1 měsíc, 1x zákazu příjmu balíčku na 6 měsíců a 30 dnů samovazby. V NVÚ v Liberci byl až do 6.11.1987, kdy byl přeřazen do jiné věznice. Toto vyplývá ze zprávy NVÚ o výsledku objasňování z 2.9.1987 (čl. 30), hodnocení NVÚ k soudnímu postihu z 31.8.1987 (čl. 35), výpisu

z nařízení výkonu trestu (čl. 36) a zprávy NVÚ Plzeň z 1.12.1987, jakož i z výpovědi svědků kpt. Miroslava Zembola (čl. 52 p.v. -53), vychovatelů npor. Zdeňka Kopeckého (čl. 53 p.v.-54) a por. Petra Hovorky (čl. 33 p.v. – 34), pracovníků oddělení nápravně výchovné činnosti, odsouzeného Vítězslava Urbana (čl. 54 p.v. – 56), zastávajícího funkci brigádyra nástupního oddělení.

4. Ke skutku byl obviněný Pavel Wonka dne 1.9.1987 vyslechnut jako podezřelý, kdy ke sdělenému podezření se nijak nechtěl vyjadřovat ani ke své osobě, chtěl však, aby proti němu bylo zahájeno trestní stíhání za odmítání práce a aby před soudem mohl říci, jaké nezákonnosti jsou proti němu páčány (čl. 32-33). Z protokolu o hlavním líčení konaném dne 28.9.1987 (čl. 42-43) vyplývá, že obviněný se poměrně obsírně vyjadřoval k podmínkám ve výkonu trestu v NVÚ v Minkovicích, které subjektivně vnímá jako likvidační, avšak jen kuse se vyjádřil k věci samé s tím, že k odmítání práce má psychické důvody, nesmířil se s rozsudkem, po čtvrté je odsouzen jako nevinný, práci odmítali 4 a pouze on je stíhán pro přečin, nikdo s nimi nejednal, zažívá jen útlak, výhrůžky a sankce, je na samovazbě (čl. 43 p.v.).
5. V rámci soudních rehabilitací byl usnesením Městského soudu v Praze sp.zn. Rt 13/90 dne 9.7.1990 (čl. 8) prohlášen za zrušený výrok o vině obviněného Pavla Wonky trestným činem pobuřování podle § 100 odst. 1 písm. a) zákona č. 140/1961 Sb. z rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 26. května 1987 sp.zn. 1 T 5/87 ve spojení s usnesením Nejvyššího soudu ČSR sp.zn. To 11/87 ze dne 7.8.1997, jakož i veškerá další rozhodnutí na tento výrok obsahově navazující k datu jejich vydání. Trestní stíhání pro tento trestný čin bylo podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, zastaveno. Za zbývající trestné činy útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2 tr. zákona a dva trestné činy útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zákona rehabilitací nedotčené byl podle § 2 odst. 2 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, obviněnému Pavlovi Wonkovi podle vzájemného poměru závažnosti stanoven trest odnětí svobody v trvání 3 dnů. Usnesení nabylo právní moci téhož dne, tj. 9.7.1990.
6. Dalším rozsudkem Městského soudu v Praze sp.zn. Rt 467/90 ze dne 29.4.1991 (čl. 8p.v.–11) v rámci řízení o soudní rehabilitaci byl obviněný Pavel Wonka zproštěn obžaloby podle § 226 písm. b) tr. řádu, pro skutky kvalifikované v obžalobě Krajského prokurátora v Hradci Králové jako trestný čin útoku na veřejného činitele podle § 156 odst. 2 tr. zákona, trestný čin útoku na státní orgán nebo orgán společenské organizace podle § 154 odst. 2 tr. zákona a trestného činu útoku na veřejného činitele podle § 155 odst. 1 písm. a) tr. zákona. Z odůvodnění na str. 3 rozsudku vyplývá, že v řízení bezprostředně předcházejícím vynesení tohoto rozsudku vydal Městský soud v Praze usnesení, kterým podle § 14 odst. 1 písm. a) zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, zrušil rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 1 T 5/87 ze dne 24.5.1987, jímž byl Pavel Wonka uznán vinným trestnými činy podle § 154 odst. 2 a § 156 odst. 2 tr. zákona a kterým byl odsouzen k trestu odnětí svobody v trvání 21 měsíců nepodmíněně se zařazením do II. NVS, a to k datu vydání tohoto rozsudku. Podle § 14 odst. 3 zákona č. 119/1990 Sb., o soudní rehabilitaci, byla zrušena všechna další rozhodnutí na původní obsahově navazující k datu jejich vydání, zejména pak usnesení Městského soudu v Praze, č.j. Rt 13/90 ze dne 9.7.1990, a to toliko ve výroku o trestu odnětí svobody v trvání 3 dnů. Usnesení nabylo ihned právní moci s ohledem na to, že strany se vzdaly práva stížnosti.
7. Zhodnocením výše uvedených zjištění dospěl soud k závěru, že obviněný byl ve výkonu trestu odnětí svobody v trvání 21 měsíců v NPÚ v Liberci od 13.8.1987 do 6.11.1987 na základě rozsudku Městského soudu v Praze č.j. 1 T 5/87 ze dne 24.5.1987. Ve výkonu trestu odmítal ve dnech od 17.8.1987 do 1.9.1987 přidělenou práci s tím, že je politickým vězněm, je nespravedlivě odsouzen a brzy bude přemístěn jinam. Rozsudek Městského soudu v Praze č.j. 1 T 5/87 ze dne 24.5.1987 byl v rámci soudních rehabilitací zrušen od počátku. Nejprve byl změněn výrok o trestu z 21 měsíců na 3 dny, následně byl zrušen celý rozsudek a znovu bylo rozhodnuto o vzneseném obvinění tak, že obviněný byl obžaloby zproštěn.

Shodu s prvopisem potvrzuje: Kateřina Hujerová

8. Vzhledem k tomu, že rozsudek, který stanovil obviněnému trest odnětí svobody, v jehož výkonu se měl dopustit uvedeného přečinu tím, že nenastoupil pracovní povinnost ve výkonu trestu odnětí svobody, byl následně v rámci přezkumného rehabilitačního řízení zrušen, a to s účinky *ex tunc*, tedy od počátku („... zrušil rozsudek k datu jeho vydání...“), obviněný Pavel Wonka se nacházel ve výkonu tohoto trestu bezdůvodně. V podstatě tím byla potvrzena obhajoba obviněného, který tvrdil, že je odsouzen neprávem, čímž odůvodňoval odmítání přidělené práce. Pokud by takové rozhodnutí bylo orgánům činným v trestním řízení, které vedly trestní stíhání obviněného v této věci, známo, nemohlo by trestní stíhání pro nyní projednávaný přečin být vůbec zahájeno, případně by nebyl podáván návrh na potrestání. Z hlediska současné platné právní úpravy, kdy neplatí pracovní povinnost odsouzených ve výkonu trestu, ani není opodstatněné užití právní kvalifikace stíhaného přečinu maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 7 písm. d) zákona č. 150/1969 Sb. Zákon o přečinech č. 150/1969 Sb. byl účinný od 1.1.1970 do 1.7.1990. Byl zrušen zákonem č. 175/1990 Sb., kterým byla provedena zásadní novelizace trestního zákona. Nově již není trestné jednání spočívající v bezdůvodném odmítnutí pracovní povinnosti ve výkonu trestu odnětí svobody.
9. *Podle § 7 zákona č. 150/1969 Sb. pro přečin maření výkonu úředního rozhodnutí bude potrestán odnětím svobody až na šest měsíců nebo nápravným opatřením nebo peněžitým trestem do výše 5 000 Kčs, kdo maří nebo ztěžuje výkon rozhodnutí soudu nebo jiného státního orgánu tím, že a) bez povolení a bez vážného důvodu se zdržuje v místě nebo obvodě, na které se vztahuje trest zákaazu pobytu, který mu byl uložen soudem, nebo nedodržuje omezení, která mu byla soudem uložena v souvislosti s výkonem tohoto trestu, b) vykonává činnost, která mu byla zakázána, nebo c) odmítá se podrobit ochrannému dohledu, ochrannému léčení nebo ochranné výchově, které mu byly uloženy soudem, nebo jinak, zejména útekem z ústavu, výkon takových rozhodnutí podstatně ztěžuje, nebo d) v úmyslu vyhnout se plnění pracovních úkolů ve výkonu trestu odnětí svobody předstírá onemocnění, svévolně odmítá stravu, poškodí se na zdraví nebo soustavně a bez závažného důvodu odmítá vykonávat přidělenou práci.*
10. *Podle § 2 odst. 1 tr. zákoníku se trestnost činu posuzuje podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán; podle pozdějšího zákona se posuzuje jen tehdy, jestliže to je pro pachatele příznivější.*
11. *Podle § 172 odst. 1 trestního řádu státní zástupce zastaví trestní stíhání a) je-li nepochybné že se nestal skutek, pro který se trestní stíhání vede, b) není-li tento skutek trestným činem a není důvod k postoupení věci, c) není-li prokázáno, že skutek spáchal obviněný, d) je-li trestní stíhání nepřijatelné (§ 11), e) nebyl-li obviněný v době činu pro nepřičetnost trestně odpovědný, nebo f) zanikla-li trestnost činu.*
12. Postup podle tohoto ust. § 172 odst. 1 tr. řádu je obligatorní a je-li splněna některá z podmínek uvedených v tomto ustanovení, trestní stíhání musí být zastaveno. Toto rozhodnutí činí státní zástupce, avšak za podmínek ust. § 188 odst. 1 písm. c) tr. řádu takto učiní i soud.
13. Skutečnosti, že obviněný ve výkonu trestu odnětí svobody byl a že v jeho rámci odmítal vykonávat přidělenou práci s tím, že je odsouzen neoprávněně, se staly, jsou prokázány výše zmíněnými důkazy. Je tedy zřejmé, že skutek stal. Tento skutek však ke dni rozhodování soudu nenaplnuje skutkovou podstatu žádné trestného činu. Jednak jednání, pro které byl na obviněného podán návrh na potrestání již od 1.7.1990 není trestné a rovněž skutečnost, že později v rámci soudních rehabilitací byl zrušen rozsudek, kterým byl uložen obviněnému trest odnětí svobody, v jehož výkonu se měl dopustit stíhaného jednání, potvrzuje obhajobu obviněného v tom směru, že byl ve výkonu trestu neoprávněně, a tedy nešlo tehdy o bezdůvodné odmítnutí přidělené práce. Zároveň soud neshledal, že by dané jednání mohlo být postižitelné jinou skutkovou podstatou trestného činu či přestupku. Obviněný byl za toto jednání postižen v rámci NVÚ podle tehdy platných předpisů nezanedbatelnými kázeňskými tresty, a to za každé jednotlivé odmítnutí práce. Soud neshledal, že by byl dán důvod k postoupení věci jako přestupku či kázeňského deliktu.
14. S ohledem na výše uvedené tak soud postupem podle § 188 odst. 1, písm. c) tr. řádu a § 172 odst. 1 písm. b) tr. řádu zastavil trestní stíhání obviněného, jak uvedeno ve výroku rozhodnutí. Shodu s prvopisem potvrzuje: Kateřina Hujerová

Poučení:

Proti tomuto usnesení je přípustná stížnost ve lhůtě tří dnů ode dne jeho oznámení ke Krajskému soudu v Ústí nad Labem – pobočka Liberec, prostřednictvím Okresního soudu v Liberci. Právo stížnosti nenáleží tomu, kdo se jej výslovně vzdal.

Liberec 19. května 2021

Mgr. Denisa Kalfeřtová v.r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje: Kateřina Hujerová